

Ελένη Παπαδοπούλου

Ερευνήτρια Β΄ βαθμίδας στο ΚΕΝΔΙ – ΙΑΝΕ της Ακαδημίας Αθηνών

Υπεύθυνη του Αρχείου Τοπωνυμίων και Κυρίων Ονομάτων

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Ονοματολογία, διαλεκτολογία, λεξικογραφία

ΣΠΟΥΔΕΣ

2010: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας. Διδακτορική διατριβή με θέμα «*Το γλωσσικό ιδίωμα της Τρίγλιας Βιθυνίας*».

1989–1993: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας. Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας (ειδίκευση: Γλωσσολογία).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2016–σήμερα: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων – ΙΑΝΕ. Ερευνήτρια Β΄ βαθμίδας. Από το 2026, υπεύθυνη του Αρχείου Τοπωνυμίων και Κυρίων Ονομάτων.

1999–2016: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων – ΙΑΝΕ. Συμμετοχή στα ερευνητικά προγράμματα «Αμητός» και «Ελληνικός Λόγος – Ηλεκτρονική Πρόσβαση στο Λεξικό της Νεοελληνικής Κοινής και των Διαλέκτων», καθώς και στο συλλογικό έργο του ΚΕΝΔΙ.

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

2026: Γλωσσική αποστολή στον Δήμο Ηρωικής Νήσου Κάσου, Περιφερειακή Ενότητα Καρπάθου-Κάσου (5–9 Σεπτεμβρίου 2026), κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών.

2025: Γλωσσική αποστολή στον Δήμο Νισύρου, Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (10–14 Σεπτεμβρίου 2025), κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών.

2024: Γλωσσική αποστολή στους Οθωνούς, Περιφερειακή Ενότητα Κέρκυρας, Δήμος Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων (23–28 Σεπτεμβρίου 2024), κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

A. ΑΡΘΡΑ

- 2025:** Papadopoulou, Eleni & Vrachionidou, Maria. “Linguistic and political strategies of renaming toponyms in Greece from the 19th to the 21st century”. *Onoma* 60, 137–155. <https://doi.org/10.34158/ONOMA.60/2025/8>
- 2025:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Ονομασίες των Οθωνών από τους αρχαίους χρόνους έως τη σύγχρονη εποχή». *Ονόματα 26: Αφιέρωμα στον Χαράλαμπο Συμεωνίδη*. Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 341–364
- 2024:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Μικροτοπωνύμια Σκληρού Μεσσηνίας». *Ονόματα 25*, Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 459–474
- 2023:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Όψεις του διαλεκτικού λεξιλογίου γύρω από την ψυχονοητική μειονεξία». *Λεξικογραφικόν Δελτίον* 27–28, 299–316. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/lexdelt/article/view/38012>
- 2023:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Το ναξιακό ονοματολογικό συνέδριο. Μια ευκαιρία για προβληματισμό και νέες κατευθύνσεις στην ονοματολογική έρευνα». *Ονόματα 24*, Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 47–55
- 2022:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Εργογραφία Νικολάου Κοντοσόπουλου». *Ονόματα 23: Αφιέρωμα στον Νικόλαο Κοντοσόπουλο*. Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 11–29
- 2021:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Συμβολή στη μελέτη της σύνθεσης και παραγωγής των επιρρημάτων στο ιδίωμα της Απειράνθου Νάξου». *Πρακτικά του ΣΤ΄ επιστημονικού συνεδρίου «Η Νάξος διά μέσου των αιώνων»*, Δαμαριώνας Νάξου, 30 Αυγούστου – 2 Σεπτεμβρίου 2018, Β. Φραγκουλόπουλος (επιμ.), τ. Β΄, Νάξος 2021, 1025–1036
- 2021:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Παρατηρήσεις στις μετονομασίες των τοπωνυμίων της Θράκης». Στο Χ. Μάρκου, Ε. Θωμαδάκη και Ξ. Τζαβάρας (επιμ.), *Η ιστορική Θράκη υπό το πρίσμα της εθνογλωσσολογίας. Πρακτικά διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου*, Κομοτηνή, 6–8 Οκτωβρίου 2017. Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 333–350
- 2020:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Ζητήματα μετονομασιών των ελληνικής προέλευσης τοπωνυμίων στα μικρασιατικά παράλια». Στο Δ. Δημητρόπουλος και Ε. Κυραμαργιού (επιμ.), *Αλλάζοντας τον χάρτη. Ζητήματα μετονομασιών στη Μεσόγειο, 19ος-20ός αιώνας*. Αθήνα: Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 259–295
- 2020:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Μετονομασίες ελληνικών τοπωνυμίων της Μικράς Ασίας σε τουρκικά». *Ονόματα 22*, Θεσσαλονίκη: Κ. Μ. Σταμούλης, 293–304
- 2017:** Παπαδοπούλου Ελένη. «Η συνδυαστικότητα υποκοριστικών επιθημάτων με β΄ συνθετικό το επίθημα -άκι στον διαλεκτικό λόγο». Στο Th. Georgakopoulos, Th.-S.

Pavlidou, M. Pechlivanos, A. Alexiadou, J. Androutsopoulos, A. Kalokairinos, S. Skopeteas & K. Stathi (επιμ.), *Proceedings of the 12th International Conference on Greek Linguistics*, vol. 2, 839–850. Berlin: Edition Romiosini/CeMoG.
[https://www.cemog.fu-](https://www.cemog.fu-berlin.de/en/icgl12/offprints/papadopoulou/icgl12_Papadopoulou.pdf)

[berlin.de/en/icgl12/offprints/papadopoulou/icgl12_Papadopoulou.pdf](https://www.cemog.fu-berlin.de/en/icgl12/offprints/papadopoulou/icgl12_Papadopoulou.pdf)

2014: Παπαδοπούλου Ελένη. «Γλωσσική υποχώρηση και γλωσσική επιβίωση. Το παράδειγμα των ιδιωμάτων της Βιθυνίας». *Phasis. Greek and Roman Studies* 17. *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Topical Issues of Ancient Culture and Its Heritage»*, Tbilisi, 23–27 Σεπτεμβρίου 2014. Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. The Institute of Classical, Byzantine and Modern Greek Studies and Friedrich Schiller University Jena. Institute of Ancient Studies, 245–264.
<https://doi.org/10.60131/phasis.17.2014.2338>

2012: Παπαδοπούλου Ελένη. «Γλωσσογεωγραφική κατανομή των ιδιωμάτων της Βιθυνίας. Αναλογίες με τα θρακικά ιδιώματα». Στο Z. Gavrilidou, A. Efthymiou, E. Thomadaki & P. Kambakis-Vougiouklis (επιμ.), *Selected Papers of the 10th International Conference of Greek Linguistics* (Κομοτηνή, 1–4 Σεπτεμβρίου 2011). Κομοτηνή: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 1056–1062.
<http://www.icgl.gr/files/greek/103-1056-1062.pdf>

2003: Παπαδοπούλου Ελένη. «Το τοπωνύμιο Τρίγλια». Στα *Πρακτικά του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας*, Αθήνα, 6–8 Δεκεμβρίου 2001. Αθήνα, 393–400

2001: Παπαδοπούλου Ελένη. «Η οργάνωση του Ηλεκτρονικού Λημματολογίου του Κέντρου Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών στο πλαίσιο του προγράμματος “ΑΜΗΤΟΣ” / Γράμμα Ζ». *Λεξικογραφικόν Δελτίον* 23, 256–275

B. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

Υπό έκδοση: Ακαδημία Αθηνών. *Ιστορικόν Λεξικόν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, τῆς τε κοινῶς ὁμιλουμένης καὶ τῶν ιδιωμάτων*, τόμος 7B. Αθήνα. Σύνταξη λημμάτων: δοξάς – δουκικός / δρυκέλλι – δύνω

Γ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

2010: *Γλώσσα ψυχῆς ἄγγελος: αφιέρωμα στην Ελευθερία Γιακουμάκη*. Επιμέλεια: Ελένη Παπαδοπούλου και Ιωάννα Ρεμεδιάκη. Αθήνα: Σήμα

1997–2001: Μάνεσης Σταύρος. *Ιστορικό Λεξικό του Μυκονιάτικου ιδιώματος*. Επιμέλεια τόμου Α' (Α–Κ): Τζούλια Αντύπα. Επιμέλεια τόμου Β' (Λ–Ω): Ελένη Παπαδοπούλου και Ιωάννα Ρεμεδιάκη. Δήμος Μυκονίων

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ελληνική Ονοματολογική Εταιρεία (ΕΟΕ): μέλος Διοικητικού Συμβουλίου / ταμίας
Εταιρεία Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

2016–σήμερα: Συμμετοχή στην επιστημονική επιτροπή κρίσης του περιοδικού *Ονόματα* και στις επιστημονικές και οργανωτικές επιτροπές των συνεδρίων της ΕΟΕ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Διεύθυνση:

Αλεξάνδρου Σούτσου 22, 106 71 Αθήνα

Τηλ.: 211 211 1027

e-mail: e_papad@academyofathens.gr